

Podhradszky Emil
felelős szerkesztő

Előfizetési árak:

Egész évre.	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

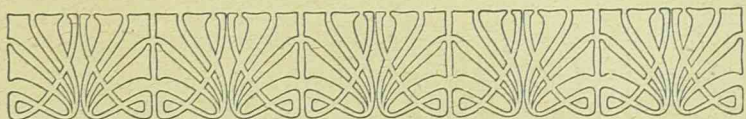
Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fill. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fill.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
— sékelt díjak egyezség szerint. —

XI. évfolyam.

Szászsebes, 1907. Szeptember 26.

39. szám.

Miért nem boldogulunk?

Midőn az erdészeti vagy vadászati kartársak néhanapján egymással találkoznak, ajkaikról csak panaszok hangzanak el s fehér holló számba megy az olyan kartárs, ki sorsával teljesen meg lenne elégedve. Az egyiknél kicsiny a javadal-
mazás, a másik méltatlan bánásmódban részesül, a legtöbb pedig mind a kettő miatt egyaránt panaszskodik.

Ilyenkor azután természetesen vita tárgyává lesznek téve azok a különböző módozatok, a melyeknek alkalmazásával segíteni lehetne a most meglévő bajokon.

Az ilyen eszmecseréknél bizonyosan számos talpraesett eszme merül fel, nem egynek a kar-
társak közül kitünő eszméje támad, de mi haszna? Ezek a jó eszmék, ezek a helyes gon-
dolatok semmiféle hasznót nem hajtanak, mert annál a szűk körnél, a melyben támadtak, nem terjednek tovább: azok sem a távolabb élő kar-
társak, sem a magasabb körök, sem jóformán senki másnak tudomására nem jutnak, hasonla-
tosak lesznek tehát a rossz szolga által földhe-
ásott talentumhoz, mely semmi hasznót nem hajtott gazdájának.

Milyen jó lenne, ha ezek a jó eszmék el-
terjedhetnének mindnyájunk közt, hogy azokból

kiválasztva a legjobbakat és boldogulásunkra legalkalmasabbakat, azután ezeknek a megvaló-
sításáért közös erővel s diadalt biztosító kitar-
tással harcolhatnánk!

Sajnos, hogy erre maig még képtelenek vagyunk és ez a képtelenség jele ami élehetlen-
ségünknek és legnagyobb akadály a boldogulá-
sunknak.

Boldogulásunkhoz egyedül csak egy ut vezet: szoros összetartás útján magunknak olyan köz-
pontot létesíteni, a melyben ha testileg nem is de legalább szellemileg találkozhatnánk, ott eszméinket kicserélhetnénk és megvitathatnánk, hogy azután a legjobbaknak szolgálatába sze-
gődve, azok megtestesítéseért a minden akadályt legyőző közös erővel küzdjünk.

Ilyen központul már tizenhárom év előtt bemutatkozott lapunk, az Erdészeti Ujság, de bár annak szerkesztője a hosszú évek során minden lehetőt megkísérlett, hogy az erdészeti és vadászati altiszteket maga és lapja köré cso-
no tosítsa, ez még sem sikerült neki, mert minden igyekezete hajótörést szenvedett a mi vég-
hetetlen nagy, szinte páratlanul álló közönyün-
kön és állhatatlanságunkon.

Lapunknak keletkezése, tehát 1894. évi október hó eleje óta pontos előfizetője és buzgó olvasója vagyok s így tanuja voltam mindenkör annak a megfeszített igyekezetnek, amelylyel az erdészeti és vadászati kartársaimat cselekvésre, és érdekeik előmozdítását célzó küzdelemre buz-
ditotta és serkentette, de nagy szomorúságomra

tapasztaltam egyúttal azt a közönyösséget is, amelylyel a kartársak ezt a küzködést szemlélték s nem siettek az érdekeinkért önzetlennül és hűségesen küzdő támogatására.

Sokszor véreztem a szívem, midőn láttam a kapás, kaszás, kubikos napszámosokat, amint tömegesen siettek az érdekeiket szolgáló lapok támogatására s függetlenné és hatalmassá tették azokat előfizetéseikkel s ime, nem hiába; az eredmény nem maradt el, mert a tömörülés folytán elért eredmények a régivel szemben hasonlíthatatlanul jobb sorsba helyezték a munkás osztályt. Eredményeket vívtak ki maguknak a nép legalsóbb rétegei s mi, kik nem csak állásban, de mindenesetre műveltségben is fölöttük állunk, tehetetlenek vagyunk s tovább viseljük rossz sorsunk igáját.

Ez a szomorú következménye annak, hogy nem törődünk a saját érdekeinkkel, nem igyekezünk azokat mi magunk kivívni, hanem összetett kézzel várjuk, hogy ezt helyettünk mások tegyék meg,

Ennek nem szabad tovább is így maradnia. Itt a fejtőbb ideje, hogy fogjuk meg a dolog végét s mindnyájan közös akarattal és erővel lássunk hozzá a mostani áldatlan helyzet megváltoztatásához

Ezen a téren első teendőnk az érdekeinkért már oly hosszú idő óta küzdő lapunk, az Erdészeti Ujság megerősítése s lehetőleg teljesen függetlenné tétele. Ezt csekély áldozattal —

mert hiszen az az évi előfizetési díj annak alig nevezhető — hamarosan elérhetjük.

Tartsa mindegyikünk kötelességének lapunkat az olyan kartársaknak, kik annak még nem előfizetői, ajánlani, őket annak előfizetésére s erkölcsi támogatására buzdítani.

Ezt legkönnyebben úgy érthetjük el, ha lapunkat megismertetjük azokkal, kik attól eddig még bármi okból távol tartották magukat, Én erre nagyon jónak bizonyult és követésre méltó módot találtam. Tapasztaltam ugyanis, hogy a közigazgatási hatóságnál lefolyó erdőkár-tárgyalásoknál a kartársak rendszerint nagyobb számban szoktak megjelenni s ilyen alkalmaknál mindig egy bizonyos vendéglőben találkoznak szerény ebédjüknél. Mit tettem tehát?

Elővettem a vendéglőst s rábirtam arra, hogy a vendégül látott erdőőrök részére járassa lapunkat s biztosítottam arról, hogy ennek nem fogja kárát látni. Az okos üzletember kapott az alkalmon s nyomban megrendelte lapunkat; el is érte ez által azt, hogy most már azok a kartársak is az ő üzletét látogatják, kik eddig másfelé jártak, de elértem ez által azt is, hogy az oda járó kartársak közül többen belátva lapunk üdvös munkálkodását, arra előfizettek s így szaporították az érdekeinkért küzdők számát.

Tegyük ezt meg mindenütt lapunk mostani hivei s meglátják, hogy az eredmény nem fog elmaradni.

Ne mulasszuk el főképp minden egyes találkozáskor ajánlani lapunkat kartársainknak s ha

A gyermek.

Verőfényes tavaszi nap ontotta sugarait végig a városon. Mindenki örült az első tavaszi napnak s az emberek alig fértek el egymástól a járdákon. Az élet, a pezsdülő, lüktető élet, az ébredés, a tavasz látszott mindenben.

Csak egy nagy körüti palota egyik lakásába nem tudott örömet lopni az első napsugár.

Hófehér párnákon halvány, beérett arcú kis gyermek feküdt súlyos betegen. Ágya szélén az aggodó anya leste minden mozdulatát. A kis beteg néha nagyokat hörgött s arcán a végtelen szenvedés nyomai látszottak. Néha teljesen eszméletlen kívül feküdt,

de olyankor talán boldog volt, mert akkor nem érezte a kinokat.

A kétségbeesett anya mozdulni sem mert, hogy ne zavarja, a beteget s gyötrődve számolta a perceket amíg férje, aki egyúttal orvos is volt, visszatér. Abba épp egy óra fog betelni s addig Isten tudja mi történik.

Hogy is lehet egy orvos, egy apa olyan, mint Axel, aki otthagyja gyermekét akkor, amikor az a halállal vívódik.

— Egy órán belül bekövetkezik a krízis — szólt Axel — és ezzel távozott, ott hagyva a gyermeket és a nejét a legkétségbeejtőbb bizonytalanságban.

De ezt nem is lehetett tőle rossz néven venni. Orvos volt, akinek súlyos betegek voltak s azokat sem volt szabad elhanyagolnia, s azzal, ha folytonosan ott ül gyermeke betegágya mellett, úgy sem segít azon, ami elkerülhetetlen.

Az asszony, az anya azonban ebbe nem tudott belenyugodni. Hogy képes az apa ott hagyni beteg gyermekét . . . ? Elmegy, hogy egy másikat megment-

ma nem is, de idővel mindenesetre sorra megnyerjük őket és megteremtjük magunknak az erős központot, melynek hiánya volt eddig egyedüli akadály a boldogulásunknak.

Kiss János
uradalmi erdőőr.

A bácskai kartársak kérvénye.

(Szerkeztette lapunk szerkesztője.)

Tekintetes közigazgatási Bizottság!

A községi és közbirtokossági erdőknek állami kezelésbe vétele alkalmával, midőn a Tekintetes közigazgatási Bizottság Bács-Bodrog vármegye területére a járási erdőőri állásokat szervezte, az összesen 22 község határára kiterjedő erdőket, a melyek összes kiterjedése 28898 kat. hold, 5 védkerületre osztotta s ugyanennyi járási erdőőr őrizetére találta bizandónak.

A védelmünkre bízott erdők kiterjedése csekély ugyan, de annál nehezebb azok megőrzése és a bennük folyó kezelés ellenőrzése, mert hiszen ez a terület nem képez egy kompakt egységet, hanem számos község határára terjed ki s az egyes apró részleteknek egymáshoz való távolsága átlagos számítással 20–25 kilométert tesz ki s az egyiktől a másikhoz vezető utat egyéb közlekedési eszköz hiányában gyalogszerrel kell bejárunk, a minek természetes következménye, hogy egy-egy bejárásnál napokat kell eltöltenünk családunk és házi tűzhelyünk elhagyásával, mely alkalmakkor kétfelé kelletvén az élelmezési költségeket fizetni, ez rendkívül nagy terheket ró reánk, nem is említve, hogy gyakran még éjjeli szállásunk is pénzbe kerül az ilyen kirándulások alkalmával.

Szolgálatunk terhes volta azonban nem csak ebben rejlik, hanem azokban a veszedelmekben is, melyeknek lépten-nyomon ki vagyunk téve. Eltekintve ugyanis az időjárás viszontagságaitól, amelyektől nem szabad visszariadnunk, sőt ellenkezőleg a legmostohább időjárásban kell az ellenőrzést legnagyobb mérvben gyakorolnunk, a melyet a fatolvajok, tilosban legeltetők s más erdőkárosítók is legalkalmasaknak találnak gonosz üzelmeikhez, még a köznép gyűlöletét is magunkra zudítjuk, mert bennünk látja az erdőhöz mint közbirtokhoz vélt jogának egyedüli csonkítóját s így folytonosan hadilábon keli állanunk a legveszedelmesebb elemekkel. Az erdőkárosítók üzelmeinek megakadályozásánál mindig ki vagyunk téve azok támadásainak és bosszujának s kockára van téve testi épségünk, sőt életünk is.

Ilyen terhes a mellett pedig felelősségteljes szolgálatunk dacára a szervezés alkalmával javadalmazásunk oly csekély összegben lett megállítva, mely semmikép sem áll arányban a mindennapi megélhetési költségeivel, nem kívált most, a midőn minden háztartási cikknek az ára a pár év előttihez képest 50–100 százalékkal emelkedett.

A három osztályba sorozott járási erdőőrök évi fizetése ugyanis 900, 800, és 700 koronában, lakáspénzük pedig 100, 80 és 60 koronában lett megállapítva.

Fölösleges talán arra rámutatnunk, hogy az utób említett lakáspénzből lakható lakást a vármegye egész területén sehol sem lehet kapni, mert egy-egy tisztességes lakás évi bére 120–150 korona közt váltakozik s így a különbözetet a mindennapi kenyérre és ruházatra szánt s erre sem elégséges fizetésből kell pótolnunk, de egyébként is csodálatosnak kell találnunk a lakáspénznek illetően való osztályozását, mert hiszen vagy lehet kapni jó lakást 60 koronáért, vagy nem. Ha lehet, akkor fölöslegesnek látszik magasabb-

sen, a saját vérét pedig pedig pusztulni engedi . . . ! Igozán kétségbeejtő . . .

Összerezent, s könytől ázott zsebkendőjét újra meg újra, százszor is, ezerszer is kisírt szemei elé tartotta, Megigazította a kis fiu izzadt feje alatt a párnát s aztán gondolataiba mélyedt.

Mi lesz, ha ezt az egyetlen kapcsot, mely a férjéhez és az élethez köti, a halál könyörtelenül kiragadja a karjai közül? Hisz a gyermek volt az az utolsó kötelék, amelyhez reménységét erősítette? És ha ez is elszakad . . . ?

Zaklatott lelkében felvonultak a legutóbbi napok kínos emlékei: a férjével való heves jelenet és — egy férfiú képe, akit szeretett s akit nem tudott kitépni a szívéből . . .

Egy jótékonyági egyesület hangversenyén történt. Ott hallotta őt énekelni. S az a hang egészen elbűvölte, az esztét, a lelkét, a szívét, mindenét elrabolta. És ahogy beszélt! Ahogy érzelmeit tolmácsolta! Ő még olyant soha sem tudott neki beszélni. S

amint hallgatta a lágy, édes hangokat, úgy érezte, hogy azoknak a kötelékeknek amik a férjéhez fűzik. okvetlenül szakadniok kell s neki követnie kell annak a másíknak hívó szavát . . . Szerelem . . . ! Hát tudta ő eddig mi a szerelem . . . ? Csak csalta, ámitotta saját magát, attól a percztől fogva, amikor a férjével megismerkedett. Az érzés hatalmát azonban csak most érzi, most tudja. Valami megfoghatatlan, utolérhetetlen, földöntuli boldogság, tündérálm lenne az ő karjaiban élni . . .

Lehorgasztotta fejét. Érezte, hogy láz gyötri s amint megtörölte a homlokát, összerezent:

— A gyermek . . . !

Igen, a gyermek volt az akadály, az állta szerelmének útját.

Az az imádott férfi, aki után a lelke sóvárgott, azt mondta egyszer:

— Csak a gyermek ne lenne!

És ez a pár szó most miként az éles tör nyílt a szívébe

bat adni, ha ellenben nem lehet, akkor mivel indokolható a kisebb lakáspénz?

Bonzkés alá véve már most fizetésünket s az abból való megélhetés módját, nyilvánvalóvá lesz, hogy egy családos embernek abból a mai nagy drágaság mellett megélni teljes lehetetlenség.

Eltekintve ugyanis attól, hogy már magára a lakásra is 40–80 koronát kell a fizetésünkből pótolnunk, ha még levonjuk a tüzfára szükséges összeget, melyet az ölenkénti 34–46 korona árak mellett a legmérsékeltőbb számítással 100 koronára tehetünk, valamint a ruházatra szükséges és legalacsonyabban számított 120–150 koronát, a szorosan vett megélhetésre, adóra, betegségeknél a gyógykezelési költségekre, gyermekeink iskoláztatására s egyéb alig felsorolható más különféle kiadásokra, a legmagasabb fizetési osztályunál közülünk is alig esik átlag napi másfél korona, míg a legalacsonyabb javadalmazásnál egy korona sem, akkor, midőn egy közönséges napszámos átlagos napibére a 3 koronát is meghaladja, egy-egy béres vagy szolga pedig többet keres éven át, mint mi.

Az itt említett javadalmazásunknak azonban nem csak arra kellene szolgálnia, hogy napi kiadásainkat fedezze, hanem arra is, hogy abból öreg napjainkra a magunk, halálunk esetére hátramaradó özvegyeink, árváink részére némi vagyont gyűjtsünk, mert a mostani szabályzat értelmében semmiféle nyugdíjban nem részesülvén, egyedül a saját erőnkre vagyunk utalva. Azt, hogy a mostani javadalmazásunk és megélhetési viszonyok mellett honnan és mit lehetséges megtakarítani, a Tekintetes közigazgatási Bizottság bölcs mérlegelésére bizzuk.

Az iparos ha nem tud keresetéből megélni, emeli portékája árát, a kaszás, a kapás ember sztrájkol és így erőszakolja ki magasabb munkabérét s a mint a tapasztalatok bizonyítják, eddig mindegyik célt ért. A mi utunk egészen más. Mi nem csak letett eskünk-

höz, de tisztességünkhöz is hiven továbbra is buzgón teljesítjük szolgálatunkat s a szerintünk leghelyesebb: a kérés terére lépünk.

Esedezünk ugyanis a Tekintetes közigazgatási Bizottságnál, hogy mérlegelve az itt előadottakat, intézkedni kegyeskedjék, hogy a most érvényben levő szervezés megváltoztatásával:

1. a most háromféleképp megosztott erdőőri állások megszüntetése mellett csak két osztály szerveztessék, melyekből az I. osztálynak a javadalmazása 1200 koronában, a II. osztályé pedig 1000 koronában állapíttassék meg, abban az esetben azonban, ha ez elvi akadályokba ütköznék, más vármegyék példájára mi is részesíttessünk évi 150 korona utazási és 20 korona iroda általánban s adassék nekünk is 60–80 korona tüzfia- és némi egyenruha általán;

2. lakáspénzünk a tényleges viszonyoknak megfelelően 120–150 koronára emeltessék;

3. vétessünk fel a vármegyei nyugdíjintézetbe nem csak saját személyeinkre, hanem családjainkra nézve is, még pedig eddigi szolgálati éveink beszámításával s az erre fizetendő járulék felét úgy visszamenőleg, mint a jövőben is az erdőbirtosok fizessék.

Készséggel elismerjük, hogy az általunk kért eme fizetésjavítás újabb terheket ró az erdőbirtokosokra, de viszont nem hagyhatjuk megemlítés nélkül, hogy az erdők jövedelmezősége is a legutóbbi években a fának nagy mértékben beállott drágulása következtében 60–100 százalékkal emelkedett s így nem csak méltányos, de jogos is ama kívánságunk, hogy ami javadalmazásunk is legalább addig a határig emeltessék, a melynél a magunk és családjaink megélhetése biztosítva lenne?

Midőn előre is biztosíthatjuk a Tekintetes közigazgatási Bizottságot, hogy szolgálatunknak mindig hűségesen és buzgón való teljesítése által a reánk bízott erdők felvirágoztatását előmozdítani s ezzel

— Csak a gyermek ne lenne!

A gyermek, akit imádott, akiért életét dobta volna oda bármikor, most ott feküdt nagybetegen. Ki tudja, megéri-e a következő órát? Hát az Isten meghallgatja az emberek bűnös kívánságát? Vagy a bünt sújtja, hogy éppen a legdrágábbat veszi el a megbotlott anyától? A gyermekét, akiért epedett, a legnagyobb boldogságát, amely után szomjazott...?

Az asszony mindig tovább füzte gondolatait.

Jól emlékezett rá, amikor egy szép tavaszi reggelen valami megsugta neki ezt az ismeretlen boldog örömet. De akkor már utjaik kétfelé ágaztak. Maga sem tudta, hogy hová vezetett volna az a keresztút, ha a gyermek születésével újra nem találkozik a férjével. A kis baba születése úgy látszott, hogy békét hozott a családba.

A boldog anya csak gyermekének élt, egész addig, amíg a véletlen sors össze nem hozta ő vele. Férje, az orvos, nem vigyázhatta, nem őrizhette minden lépését, neki betegek voltak, akik majdnem min-

den idejét igéybe vették s az asszony egy őrizetlen pillanatban engedett a csábító, hizelgő szónak s többé nem találta meg a lelke egyensúlyát.

Csak a gyermektől nem tudott megválni. Csak abba a gondolatba nem tudott belenyugodni, hogy tőle kell elszakadnia, pedig akkor szabad lenne előtte az út...

Gondolataiból a beteg gyermek hánykolódása zavarta fel. Köhögött, hörgött, fuldoklott s levegőért kapkodott szegény kis fiucska, s arcza egészen eltorzult már a sok kínlásban. Amikor a láz tüzeiben égő szemeit anyjára emelte, az felugrott, mert nem tudta tovább nézni azt a sok kint, amit gyermeke szenved.

— Nem, az nem lehet, hogy ennyire megbüntessen az Isten — kiáltott fel fájdalmában. — Hisz csak gondolatban vétkeztem, s azt nem élem túl, hogy a gyermekem halála árán váltsam meg a boldogságomat. Légy irgalmas hozzám Istenem s végy el engem, csak a gyermekemet ne!

az igyekezetünkkel nem csak az erdőbirtokosok, hanem előjáróink és a Tekintetes közigazgatási Bizottság teljes elismerését kiérdemelni iparkodunk s ezt tekintjük életünk legfőbb feladatának, kérésünk megújítása mellett mély tisztelettel vagyunk

a Tekintetes közigazgatási Bizottságnak
alázatos szolgálói

Szarvas Mihály

járási főerdőr.

Nagy János

I. oszt. járási erdőőr.

Szilágyi Palkó János

járási erdőőr.

Fekete József

járási erdőőr.

Dobó Imre

járási erdőőr.

Vadászati dolgok.

Dumas vadászkutyája. Az idősebb Dumas, amilyen élénk fantáziával szötte-fonta regényeinek meséjét, éppen olyan szigorú következetességgel ragaszkodott az igazsághoz, amikor vadász történeteit beszélte el ismerősei körében. Dumas tudniillik szenvedélyes vadász, és pedig annyira jó vadász volt, hogy sok irigye is akadt szerencséje miatt. Vadászmeséinek központja természetesen Diana volt, a mesékből kimaradhatatlan Diana, a hűséges, okos vizsla. A derék állat valóságos csudákat vitt véghez nap-nap után,

— Egy izben fűrjre vadásztam Dianával — beszélte Dumas. — Nagyon szeretem a fűrjet és kedvem kerekedett néhányat löni. Irgalmatlan meleg volt, s egyetlen fűrj sem akart felrepülni. Végre hosszas csatangolás után Diana hirtelen megállt, előre nyújtotta a nyakát, s mereven figyelt.

Ahá! — gondoltam — itt a fűrj! Ujjamat a fegyver ravaszán tartva vártam a fűrjet, de az csak

nem akart felrepülni, a kutya pedig állt, mintha kővé változott volna. Időközben dél lett, s kezdtem már unni a dolgot mert éhes voltam. Otthagytam az egész mulatságot, és amikor hátranéztem, láttam, hogy a kutya még mindig ott áll az előbbi helyén. Nem szóltam neki, hanem hazamentem. s délután újra kimentem fűrjezni. A kutya még mindig ott állt mozdulatlanul és leste a fűrjet. Látjátok, ez aztán az igazi jó, kitanult vadászkutya.

— Ah — jegyezte meg a társaság egyik tagja — nem a kutya volt kitanulva, hanem a — fűrj.

A fogoly. Most, hogy a fogolyvadászat kellős közepén vagyunk, érdekes megjegyezni, hogy a legtöbb foglyot Franciaországban, főleg pedig Párisban fogyasztják el. Párisban évente mintegy 13–14 millió pár foglyot adnak el, amelyből Magyarország három millió, Németország négy millió párt szállít, a többi szükséglet fedezése pedig megoszlik részint Franciaország, részint más európai országok között. A fogoly hazája tulajdonképpen a Kaspi-tenger vidéke s innét származott át Nyugat- és Észak-Európába, amikor a búzát, rozsot s általában a kalászos mezőgazdasági terményeket kezdték művelni. A fogoly ugyanis a kalászosak magjával táplálkozik s a lábon álló gabona között is fészkel, hogy kicsinyeinek mindjárt táplálékot is tudjon nyújtani. XVII. század végén még sólyommal vadászták a foglyot, még korábban pedig hálóval fogdosták őket. A fogoly egyébként meglehetősen kártékony madár s különösen nagyon pusztítja az érni kezdő szőlőt s az új őszi vetést.

József kir. herceg vadászatán. Gyertyánligetből táviratozzák: József királyi herceg a máramaros-megyei gyertyánligeti bérelt kincstári vadászterületen szarvascserkészés közben szombaton délután félnégy órakor váratlanul közvetlen közelből egy közepi

Azután a telefonhoz rohant.

Tudta mindig, hogy merre jár a férje s most könyörögve kérte, hogy azonnal jöjjön haza s aztán újra csak odaült a kis beteg mellé, aki idegesen rángatta takarója szélét, majd egy nagyot sóhajtott s végre mosolyogva tekintett anyjára — s azután elaludt . . .

Mi ez? Talán örökre lehunyta kicsiny szemeit s bucsuszóul mosolygott anyjára? Nem, ez lehetetlen.

Borzasztó kinokat állt ki az anya, míg végre megérkezett a várva várt férj, az orvos, az apa. Egy pillanat alatt ott termett a gyermek mellett s megfogta az ütőerét. Majd elővette hőmérőjét s akkor a kis fiú felnyitotta a szemeit s újra mosolygott.

Csak egy-egy pillanatig, volt ébren s kimerülve szépen, nyugodtan aludt tovább.

S ekkor Axel a nejéhez fordult.

— Jól sejtettem. A válságnak egy óra alatt be kellett következnie. Semmi baj. A kicsike túl van a veszélyen, a krízis elmúlt . . .

— Axel . . . ! — kiáltott az anya boldogságtól áradozva.

— Csendesen, fel ne keltsd szegényt. Csak hadd aludjék. Fájdalmai most már megszűntek. Nézd mily édesen alszik.

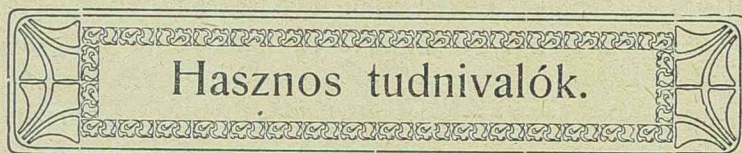
A gyermek hosszú idők után talán most álmodott először és álmában mosolygott. Az apja föléje hajolt, s megcsókolta kicsiny ajkait.

Az asszony pedig zokogva borult férje keblére s fuldokolva mondta:

— Axel! Megmentetted a gyermekemet s megmentettél — engem! Bocsáss meg . . . !

Az orvos szeretettel zárta karjaiba a megtért asszonyt, a kis beteg pedig folytatta álmát és — tovább mosolygott.

nagyságu, három-négy éves hímmedvével találkozott. A medve a királyi herceg láttára rögtön visszaugrott a sűrűségbe, de a királyi herceg hirtelen lekapta fegyverét és nyolc-tíz lépésnyi távolságról a medvére lőtt. A golyó a medvét találta, mire a medve támadott és két hatalmas ugrással a királyi herceg mellett termett aki újabb két lövéssel fogadta. A helyzet veszedelmét fokozta, hogy ezalatt a fegyver tartaléktöltése kifogyott, a kísérőül beosztott erdőőr fegyvere pedig először el nem sült. A királyi herceg azonban nem veszítette el bátorságát. Miközben két-három ugrást tett visszafelé, sikerült fegyverét újból megtöltenie és az üldöző medvét egy lépésnyi távolságról leterítette.

A tejelőképesség külső jelei.

Nagyon hasznos és fontos dolog a gazdára nézve, hogy a jobb tejelőmarhát meg tudja különböztetni a kevésbé jó tejelőtől, legalább hozzávetőleg. Ez azonban nem könnyű dolog, mert van olyan marha, mely a jó tejelő külemét mutatja s mégis, ha kipróbáljuk kevésbé jó tejelő. Mindazonáltal vannak olyan jelek, melyeknek jelenléte nagyon megközelítőleg a jó tejelés tulajdonságára mutat.

Ilyenek: a női kinézés, mely a fej, a nyak, a mell s a törzs minőségén észlelhető. Ugyanis az apaállatoknál a mellső rész jobban ki van fejlődve, mint a hátsó rész, míg az anyaállatoknál a hátsó rész fejlettebb a mellső résznél.

Kíváncsok az élénk, de szelid szemek.

Fontos dolog a tőgy nagysága, fekvése és egészségi állapota. Itt megjegyezzük, hogy csak azon tőgyet szeretjük, mely csak fejés előtt nagy, fejés után összeesett s hátsó részén számos ránc látható, mely ráncokat megfogva, vékonyak és felénk vonhatók. Az olyan tőgy, mely fejés után is nagy marad, »husos tőgy.« Ezt nem szeretjük. Legkedvezőbb a tőgy azon fekvése, ha felerésze van csak a combok közt, míg a másik felerésze benyulik az állat hasa alá. Csomós tapintatu tőgy nem jó.

Fektessünk súlyt a hasalatti viszerek fejlettségére is.

Jó tejelőképességre mutat az anyaállat csontozatának finomsága is, mely a fej, a szarvak és a végtagok minőségéből ítélhető meg.

Legyen a fej kicsi és nem husos; a szarvak nem vastagok, hanem vékonyak és lehetőleg lapos alakúak, a végtagok szintén vékonyak legyenek; de itt megjegyezzük, hogy tulságos vékonylábu anyaállatok tenyésztésre nem alkalmasak.

A bőr puha tapintású legyen, mely könnyen ráncba fogható és az állat testétől elvonható. A szőrözet finomságára különösen a tőgyön ügyeljünk.

A farok legyen többen vastag és vége felé elvékonyodó. Régebben sokat adtak a magasan felnyúló fejtükörre is; de ma már nem helyezünk rá nagy súlyt.

Végül megkivánjuk a csendes és nyugodt természetet.

A széna kezeléséről.

Ajánlatos a szénát (kivált ha nem igen száraz) az elraktározás alkalmával rétegenként sóval behinteni. A sónak nemcsak az a haszna, hogy a rossz állapotban behordott szénát a marhára nézve ízletesebbé teszi, hanem arra is alkalmas, hogy a szénának önmagától való meggyuladását megakadályozza. Az utóbbi szempontból lényeges, hogy a széna a só kiszórása után erősen izzad, minek folytán a só feloldódik és a szénába behatol.

Ha a padláson sült gyümölcsre emlékeztető szagot érzünk, akkor győződjünk meg arról, hogy a széna egyenletesen van-e elraktározva, vajjon a gerendákon stb. súlyedés alkalmával nem maradt a szénarakás egy része függve, úgy, hogy üres tér támadt. Ha ilyen üres tért találunk, ami a legtöbb esetben található is, akkor egyengessük ki a szénát és tapostassuk gondosan le.

Ha ezután a kezelés után a szag nemsokára nem mulik el, vagy pedig égett szag is válik érezhetővé, akkor a széna felső rétegeit, körülbelül 3–4 lábnyi mélyre, a tér hosszában jobbra és balra a tető felé kitergezzük, hogy a gyulás fészkehez közelebb jussunk, de úgy, hogy lehetőleg az egész nedves és forró felület szabadon és egyenletesen ott fekvődjék; erre már most tíz-tizenöt centiméter vastagon sőt szórunk ki és azután a két oldalt felhányt szénát a sóra borítjuk és letapossuk.

Óvakodjunk attól, hogy a lónak vagy más állatnak szénaaratás alkalmával friss szénát adjunk, mert ez a legnagyobb mértékben veszedelmes.

Ismeretes dolog, hogy a széna raktározás alatt veszít súlyából. Azokból a kísérletekből, amelyeket a plantahofi (Svájc) mezőgazdasági iskolában végeztek, kitűnt, hogy a raktározás alatti súlyvesztés 19.1 és 24.9 % között váltakozik. Figyelembe veendő azonban, hogy a lehullott szénavirág, valamint az elrothadt takarmány szintén bennfoglaltatott a veszteséget jelző számokban. A valószínű veszteség 18–21 százaléknyi lehet.

F. U.

A legkövérebb király. Mulatságos dolgot közöl a »Cri de Paris« legutóbbi száma Károly portugál királyról. Az udvari körökből ugyanis kiszivárgott hogy Károly király a világ legnagyobb evője s különösen nagyon szereti a nyaláncsagokat, amelyeket a szó szoros értelmében el kell előle zárni, mert külön-

Ugyanis az 59. számú tábori tüzérezredhez tartozó Joeken József köztűzér megszökött a gyakorlatok elől. Utközben aztán az egyes községekben a nyolczadik hadtest szállásmestere gyanánt egész felfordulást idézett elő. Az előljáróságok kiküldöttjével végigjárta a házakat és a szokáshoz hiven, végigjelezte mind, hogy hova mennyi legénység és mennyi ló fog beszállásoltatni. Az előljáróságoknak azt mondta, hogy a hadtest lóállományában kiütött a takonykór és e miatt a nagygyakorlat abban marad és az ezredek visszavonulnak állomáshelyeikre. Érdekes körülmény, hogy sehol sem kérték elő igazoló okmányait. A lakosság persze elkezdte a süttést-főzést, élelmiszerek beszerzését, hogy a megérkező csapatokat elláthassák. Csak másnap a körözőlevél megérkezése után derült ki, hogy az egész beszállásolás csupán Joeken agyában fogamzott meg. A szökevény köztűzért utóbb a rheydi állomásparancsnokság elfogatta.

(A töltött fegyver áldozata.) Trencsénből táviratozzák: Holzmann Lajos dr. nagybittsei ügyvéd a minap vadászaton volt, a mely után elfelejtette fegyverének egyik csövéből a töltést kivenni. Kilenc éves fia és három éves leánykája a szobájába mentek s játszani kezdtek a puskával. A kis fiu játék közben ráfogta a puskát testvéreire s elsütötte. A kis leány meghalt.

Leégett zsidó templom. Nagy-Becskekről táviratozzák: A módosi zsidó templom tegnap kigyulladt és részben leégett. A tűz okát nem tudták megállapítani. A vizsgálatot megindították.

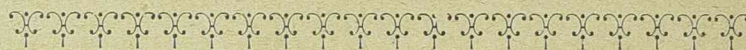
Szerkesztői üzenetek.

Obuch Mihály urnak, Hidaskürt. A jól megérdemelt előléptetéséhez tiszta szívből gratulálunk. A címet megfelelően kiigazítottuk. **Varga Gábor** urnak, Nagyenyed. A legjobb számzó kalapácsok (korongok) a Göhler félék. Megrendelési cím: Göhlers Witwe, Freiburg, Sachsen. Ennek a cégnek árjegyzékét, valamint a kalapács használatára való utasítást (német nyelvűt, mert — sajnos — magyar nincs) nyílt borítékban elküldtük. Itt még csak azt jegyezzük meg, hogy egy márka a mi pénzünk szerint 1 K 20 fillér.

A kiadóhivatal postája.

Fehér István urnak, Ruzs. A 4 korona beérkezett s nyilvántartásunkban javára irtuk. **Szakolczai Ignác** urnak, Hrasitz. Előfizetése nem december, hanem jövő évi március végeig van rendezve a beküldött 6 koronával. **Plenka Ágoston** urnak, Jálma. A 4 korona előfizetési díjat megkaptuk. Nem enne szíves közölni, hogy Zsurilla Antal volt régi hívünk

él-e még es hol van állomáson? **Pintyili György** urnak, Felsőúcsa. A küldött 4 koronát most is köszönettel vettük. A címet kiigazítottuk s ezt a lapot már új lakhelyére irányítottuk.

Pályázati hirdetés.

Vadőr

kerestetik folyó évi november hó 1-ére gróf Bánffy György ur Ó Excellenciája bánffyhungyadi havasi erdőbirtokára, a ki szükséghez képest erdőri szolgálatot is teljesíteni köteles.

Megkivántatik szarvas, őz tenyésztése és gondozásában való teljes jártasság s hosszabb gyakorlat. Román nyelv tudása kívánatos. Bizonyítvány másolatokkal felszerelt folyamodványok, a melyekben a fizetési igények is megjelölendők: Gróf Bánffy György ur Ó Excellenciájához címezve dr. Moldován István urad. igazgató urnál adandók be **Bánffyhungyadon** Uradalmi főerdőhivatal.

Fiatalkopók

5 hónaposak, két kan, egy szuka, kitűnő faj, darabonként 10 koronával eladók. A szállítási költségek a vevőt terhelik.

1—2

Ifj. GLASER JÓZSEF
Szászsebes.

»VADŐR«

1—5

című Hönig-féle tankönyvet bármely mennyiségben megvesz lapunk szerkesztősége.

Burger Frigyes

gyógyáru és illatszer üzlete
KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 10.

Vásárol a legmagasabb napi áron: **Anyarozsot, ezerjófűvet nadragulya levelet-gyökeret** és minden másnemű gyógyfüvet.

Felvilágosítással szívesen szolgál.

Nyomatott **Stegmann János** könyvnyomdájában Szászsebesen.

ERDÉSZETI UJSÁG

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre.	8 kor.
Fél évre	4 „
Negyed évre	2 „

PÉNZKÜLDEMÉNYEK:

a »Szászsebesi ipar- és gazdasági hitelszövet-
kezet« címére Szászsebesen küldendők.

Megjelenik minden csütörtökön.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó:

PODHRADSKY EMIL.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak
helye 20 fil. Ajánlközásoknál, eladás vételnél
minden szó után előre beküldendő 4 fil.
Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mér-
sékelt díjak egyezség szerint.

XI. évfolyam.

Szászsebes, 1907. Szeptember 26.

39. szám.

RÉGIPÉNZEK

aranyból és ezüsből jó árban megvétetnek. **Schmideg**
Alfréd, Budapest, I., Maros-utca 7.

Blum és Társa

elsőrangú egyenruházati intézet

BUDAPEST IV, Kossuth Lajos-utca 1-16. sz.

Mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállításu

erdészeti és erdő altiszti egyenruhák

nemkülönben felszerelési cikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

s eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt — a
betekínthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt
megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

Polgári ruhák

a legújabb francia- és angol-divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. Vevőink kényel-
mére bármely szakmánkba nem vágó cikket készséggel beszerzünk és a vidéki megrende-
lések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendelés-
hez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. — Bármily esekély megrendelés s a lehető
legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel;

BLUM és TÁRSA

Szerb kir. udvari szállítók.

Ő cs. és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltóságú földmívelésügyi Miniszterium hiva-
talosan megbízott erdészeti egyenruha szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület“ rendes tagjai.

MAGYAROKN ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB NERVEVŐ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brauswetter János
Szegeden.

Cs. és kir. kizárólagosan
szab. chronometer- és műórás, főtallója
a remontoir ingaóráknak
stb. stb.

ÓRÁK, ÉKSZEREK 10-évi jótállással
RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Haering Ede

természetráji tanszergyáros

SZEGED

Csemegi uca 5 és 7 szám.

Elvállalja mindenféle állat művészi
kitömését felelősség mellett.

Nagyobb vadászszobák berendezésére,
tropheák, szőnyegek és reliefképek készítésére
vállalkozik. Praeparálásra alkalmas vadat a
legjobb áron megvesz, esetleg más praepa-
rátummal becserél. Árjegyzéket kívánatra
ingyen és bérmentve küld.

Vadakat a következő áron vásárol:

Vadmacska . 4-6 koronáig	Vaddisznó súly szerint.
Borz . . . 4-6 „	Galamb 0.80-1 koronáig
Vidra . . 10-20 „	Tuzók . . 8-10 „
Róka . . 3-6 „	Erdei szalonka 2-2.40 kor.
Medve nagyság szerint.	Daru . . 6-12 koronáig
Mókus . . 1 kor.	Vadlud . . 2-3 „
Mogyorós pele 1 „	Vándor sólyon . 2 kor.
Földi kutya . 1-2 koronáig	Sas . . 3-10 koronáig
Szarvas nagyság szerint.	Keselyű . 10-12 „
Ózbőr . . 3-5 koronáig	

A gyár a Délmagyarországi Közművelő-
dési Egyesület védnöksége alatt áll.

Megrendeléseket elfogad a Szent-István Tár-
sulat is, Budapest, VIII. Szentkirályi utca 28.

Sürgőnycim: **Haering, Szeged.**

Egyenruhákat
Egyenruházati cikkeket
Polgári ruhákat
Fehérneműt

Fegyvereket és töltényeket

A legjutányosabb árak mellett leg-
jobb minőségben készít

BLUM SÁNDOR

udvari szállítója Ő Felsége a perzsa császár-
nak, I. Péter szerb királynak és Wladimirovits
orosz császári nagyhercegnek.

Budapesten

Váci utca 15.

Erdőtiszteknek nemkülönben erdőaltisz-
eknek előnyöst részletfizetés kedvezmények

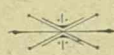
Nagyobb megrendelés esetén kívánatra
mértékek felvétele végett a cég egy szabásza
sajtát költségén bárhova elküldi

Arjegyzéket és mintákat ingyen küldök.

Vidéki megrendelésekre kiváló gond lesz
fordítva. Legkisebb megrendelést is szívesen
eszközlök. Meg nem felelő áru a cég költ-
ségén visszaküldhető.

Ogris M. Fegyvergyára
FERLACH (Karinthia)

Aranyérem:
Páris 1900.

46 remekelés.

! Forradalom!

— a fegyver technika terén. —

A kettős hatású önműködő bizto-
sító és ellenbiztosító **Tambour sza-
badalom az összes rendszerű fegy-
vereknél rögtöni lőkészenlétet és egy-
szersmind abszolút biztosítást ad véletlen
elsülés ellen.**

A töltött fegyver **felhuzott ka-
kassal beállított rögtönzővel**, bár-
mily helyzetben a

Tambour

szabadalom által minden fegyver ve-
szélytelenné lesz, akár csak egy sétabot.

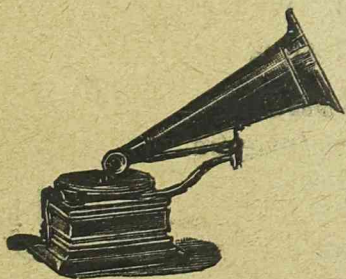
Kérjen erről ingyen prospektust!

**Különlegesség könnyű hár-
mas fegyverekben 2-8—3 kg-ig.**

Magyar árjegyzék ingyen és bérmentve

Magyar levelezés!

Magyarország legolcsóbb és legjobb beszerzési forrása
beszélőgépekben.

A beszélőgép színházat-
zenét, hangversen-
pótól!

Kérjen lemezjegyzeteket

Beszélőgépek, kaphatók már 3 frt.
50 kr-tól följebb. Hitelképes egyének-
nek **részletfizetésre is!**

10.000 új Férfi- és női ének. Karének,
Cigány, Katonazene, Hangszerszólók.
Különlegességek stb.

Legkedvezőbb lemez csere! Ingyen
Odeon és Olympia lemezek.

Kérjen ingyen árjegyzéket.

Levelezés minden nyelven.

Szenzáció! Megjelentek a kétoldalu angyalos erdeti
Gramophon

Tóth József

Gramophon-nagykerekedő
Szeged, Könyök-utca 3a sz

Nincs szebb ajándék mint egy
beszélőgép.

Előnyös vadértékesítés!

Szarvas, däm vad, vadsertés, ő-
nyul, fogoly és egyéb lött vad
értékesítését minden mennyiség-
ben elvállalom a legmagasabb
árak mellett.

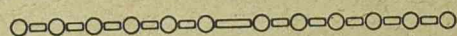
Azonnali készpénz elszámolás!

Ajánlatokkal kér:

Fodor Károly

bizományos

BUDAPEST, (központi vásárcsarnok).

TILLER MÓR ÉS TÁRSA

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLITÓK
BUDAPEST, IV. Váci-utca 35.

A legrégebb és legnagyobb egyenruházati intézet.

A nagyméltóságu földmívelésügyi m. kir. ministerium 70542 magas rendeletével az erdő-igazgatóságoknak ajánlva.

Erdészeti- és erdő altiszti

egyenruhákat, egyes egyenruhadarabokat és mindennemű felszerelési cikket ajánlunk kitűnő mesteri szabás és ízlés teljes kiállításban.

Fehérneműek- és harisnyák óriási választékban.

Fegyverek- és töltényekből állandó nagy raktár.

Polgári ruhák

a legjobb magyar- és angol szövetekből elsőrangú szabászok közreműködése mellett készülnek.

Hi vatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők megrendelések és nagyobb megrendelés esetén kívánatra saját költségünkön egy szabászt küldünk a mértékek felvétele végett.

Árjegyzéket és mintákat

ingyen és bérmentve küldünk és vevőink kényelmére bármely cikket készséggel beszerzünk. Meg nem felelőt visszavesszünk.

Husliszt

legolcsóbb erőtápszer kutyák, baromfi és fának részére.

A folyton friss minőségű és soká eltartható ezen huslisztból 5 kilogram bérmentesített postai szállítással 3 korona 24 fillérbe kerül s tápértéke megfelel 20 kilogrammnyi jó nyershus táperezének. 68% fehérnye tartalom biztosítva.

Zoubek Róbert

I. sziléziai erőtakarmánygyára.
Teschén. (Szilézia).